

Η ΤΡΑΠΕΖΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΣΤΙΣ ΗΠΑ ΚΑΙ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ *

Υπό

Καθηγητού ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΡΟΥΣΣΑΚΗ
Florida International University

Οί Τράπεζες, ως γνωστό, αποτελούν βασικά επιχειρήσεις έντασως εργασίας. Πολλές από τις υπηρεσίες που παρέχουν οί Τράπεζες είναι προσωπικής φύσεως και απαιτούν μάλλον άτομική παρά μηχανική εκτέλεση, όπως για παράδειγμα ή ανάλυση, ή έγκριση, ή χορήγηση και ή παρακολούθηση πιστώσεων, ή διαχείριση παρακαταθηκών (trusts) και ή δραστηριοποίηση του χαρτοφυλακίου αξιόγραφων είναι Τραπεζικές δραστηριότητες που απαιτούν άτομική συμβολή και κρίση και γι' αυτό δεν μπορούν να εκτελεστούν με μηχανικά μέσα (μηχανές). Κατά συνέπειαν ή αύξηση της παραγωγικότητας της Τραπεζικής δραστηριότητας είναι στην ουσία ζήτημα συνεχούς επιμορφώσεως του προσωπικού των Τραπεζών. Η διαρκής εκπαίδευση του Τραπεζικού προσωπικού συμβάλλει άμεσα στη βελτίωση της μορφωτικής και επαγγελματικής στάθμης των Τραπεζικών στελεχών, και έμμεσα στον έκσυγχρονισμό των Τραπεζικών διαδικασιών και στην καλύτερευση των υπηρεσιών προς το κοινό.

Κάτω λοιπόν από αυτές τις συνθήκες ή εκπαίδευση του προσωπικού των Τραπεζών αποκτά ιδιαίτερη σημασία. Οί οικονομικά προηγμένες χώρες του Δυτικού Κόσμου, έπειδή αναγνώρισαν τόν ρόλο που παίζει ή Τραπεζική εκπαίδευση στην ανάπτυξη των Τραπεζών, διαμόρφωσαν ένα ολοκληρωμένο εκπαιδευτικό σύστημα που περιλαμβάνει τρεις βαθμίδες : τή βασική εκπαίδευση, τήν ξεειδικευμένη και λεπτομερή κατά τομείς και τήν ανώτερη ή όποια αποβλέπει στη δημιουργία ικανών διοικητικών στελεχών (managers).

Η εκπαίδευση αυτή στις προηγμένες χώρες παρέχεται από ειδικό εκπαιδευτικό φορέα για να εξασφαλίζεται όμοιογενής και ένιαία τραπεζική εκπαίδευση.

* Εισήγηση στο 6ο Συνέδριο της Ε.Ε.Δ.Ε. (Αθήνα, 1 - 2 Δεκεμβρίου 1981).

Χαρακτηριστικά αναφέρουμε όρισμένες χώρες στις όποιες λειτούργησαν τέτοιες σχολές τραπεζικής εκπαίδευσεως με πολύ ίκανοποιητικά αποτελέσματα, όπως στο Βέλγιο τó Centre Bancaires et Financieres.

Στή Γαλλία γίνεται διάκριση μεταξύ τής βασικής Τραπεζικής εκπαίδευσεως ή όποία παρέχεται από τó Centre de Formation de la Profession Bancaire και τής άνωτέρας ή όποία παρέχεται από τó Centre d' Etudes Superirures ¹.

Στήν Άγγλία ή Τραπεζική εκπαίδευση παρέχεται από τó Institute of Bankers. Τελευταία ή Midland Bank σε συνεργασία με τó Πανεπιστήμιο τού Longhborough καθιέρωσαν ένα πρόγραμμα τραπεζικών σπουδών τετραετούς φοιτήσεως, τó όποίο όδηγει στο πτυχίο B. Sc. in Banking and Finance.

Τραπεζική Έκπαιδευτική Πολιτική στις Η.Π.Α.

Στις ΗΠΑ ή Τραπεζική Έκπαιδευση παρουσιάζει σημαντικές εξελίξεις για να ανταποκριθεί στις συνεχείς και πολύπλοκες ανάγκες τού Τραπεζικού Τομέα. Παρέχεται, βασικά, από άκαδημαϊκούς και επαγγελματικούς Όργανισμούς· ένας συνεχής αύξανόμενος αριθμός Πανεπιστημίων έχει καθιερώσει σε πτυχιακό και μεταπτυχιακό επίπεδο μαθήματα σχετικά με τή Διοίκηση τών Τραπεζών (Commercial Bank management), διοίκηση εργασιών έξωτερικού και διεθνών πιστοδοτήσεων (International Bank management) και πιστοδοτική ανάλυση και εκτίμηση χορηγήσεων (credit analysis and loan evaluation).

Σε Πανεπιστήμιο τής Florida τώρα συζητείται ή δημιουργία ενός μεταπτυχιακού κύκλου σπουδών (Master's degree) στη διεθνή Τραπεζική (International banking).

Τό μεγαλύτερο όμως μέρος εκπαιδευτικών προγραμμάτων στις ΗΠΑ παρέχεται από Τραπεζικούς επαγγελματικούς όργανισμούς υπό τήν έποπτεία τών όποιών λειτούργουν Σχολές ή Κέντρα Τραπεζικών σπουδών. Ό περισσότερο γνωστός εκπαιδευτικός φορέας στις ΗΠΑ είναι τó Άμερικανικό Ίνστιτούτο Τραπεζικής (American Institute of banking).

Παράλληλα προς τó Ίνστιτούτο αυτό λειτούργουν εξειδικευμένες και άνωτερες σχολές Τραπεζικής εκπαίδευσεως άνάλογα με τόν τομέα Τραπεζικής δραστηριότητας πού έχουν ως άντικείμενο ². Τόσο τó Ίνστιτούτο όσο και οι

1. Βλέπε προηγούμενο άρθρο μου με τίτλο : «Άναγκαιότης, δραστηριότητες και δομή Τραπεζικού Όργανισμού εν Έλλάδι». Σπουδαί, τόμος ΚΖ', Τεύχος 1, 1977, σελ. 200.

2. Οι εξειδικευμένες και άνωτερες σχολές άνέρχονται συνολικά σε 18 τόν αριθμό, λει-

σχολές λειτουργούν υπό την αιγίδα της Ένώσεως Αμερικανικών Τραπεζών (American Bankers Association). Άλλοι ανεξάρτητοι Εκπαιδευτικοί Φορείς εξειδικευμένων και ανώτερων σπουδών είναι π.χ. το Κέντρο Διεθνών Τραπεζικών Σπουδών (Center for International Banking Studies) και το Ίνστιτούτο Τραπεζικής Διοικήσεως (Bank Administration Institute).

Η πολιτική των Φορέων αυτών υλοποιείται με τα εκπαιδευτικά προγράμματα των Τραπεζικών σχολών που έχουν. Οί γενικοί εκπαιδευτικοί σκοποί των Τραπεζικών Σχολών είναι :

- (I) ή παροχή των απαραίτητων γνώσεων για την αντιμετώπιση των καθημερινών υπηρεσιακών καθηκόντων των απασχολούμενων στις Τράπεζες.
- (II) ή ανάλυση του οικονομικοκοινωνικού και θεσμικού πλαισίου, στα πλαίσια του οποίου λειτουργεί το Τραπεζικό σύστημα.
- (III) ή διαρκής επιμόρφωση και ενημέρωση του Τραπεζικού δυναμικού στις Τραπεζικές εξελίξεις.

Για να πετύχουν στους σκοπούς αυτούς οί Τραπεζικές σχολές καταβάλλουν κάθε προσπάθεια ώστε τα προγράμματά τους να είναι υψηλής ποιότητας, να προσφέρονται κατά τακτά χρονικά διαστήματα και να είναι οικονομικώς προσιτά, για

τουρρούν δε αυτότελως. Από αυτές 14 λειτουργούν σε πτυχιακό και 4 σε μεταπτυχιακό επίπεδο.

Σε πτυχιακό επίπεδο λειτουργούν οί :

National School of Bank Card Management
National Compliance School
National School of Bank Investments
National Personnel School
Community Bank CEO Program
The National Commercial Lending School
National School of Real Estate Finance
Executive Program of Retail Banking
National Instalment Credit School
School for International Banking
Essentials of Banking
The Business of Banking School
Trust Management School
National Trust School

Ός μεταπτυχιακαί σχολαί λειτουργούν οί :

The Stonier Graduate School of Banking
Graduate School of Bank Investments
National Graduate Trust School
The Bank Personnel Graduate School.

όσους συμμετέχουν. Ἡ ἐπιτυχία τῶν σχολῶν αὐτῶν ὀφείλεται στο γεγονός ὅτι χρησιμοποιοῦν γιά τήν ὀργάνωση καί ὑλοποίηση τῶν Προγραμμάτων Πανεπιστημιακοῦς Καθηγητές, κυβερνητικά στελέχη καί πεπειραμένους Τραπεζικούς.

Ἡ ἀνάγκη γιά τήν ἐπαγγελματική ἀνάπτυξη καί βελτίωση τοῦ Τραπεζικοῦ δυναμικοῦ αὐξάνει μέ τήν συνεχῆ ἐξέλιξη καί διεύρυνση τῆς οἰκονομίας.

Οἱ παρεχόμενες Τραπεζικές ὑπηρεσίες καί ὁ τρόπος προσφορᾶς τους μεταβάλλονται ἀνάλογα μέ τίς ἐπερχόμενες μεταβολές στο περιβάλλον μέσα στο ὅποιο κινοῦνται οἱ Τράπεζες. Εἶναι λοιπόν ἐπόμενο νά ἀνανεώνεται συνεχῶς καί τὸ περιεχόμενο τῶν μαθημάτων, ἀκριβῶς γιά νά καλύπτει τίς ἀνάγκες τῶν Τραπεζῶν καί τῶν πελατῶν τους.

Πρόσφατα μιὰ ὀμάδα ἔρευνας ἀπό ἑννέα μέλη τῆς Ἑνώσεως Ἀμερικανικῶν Τραπεζῶν ἔφθασε στο συμπέρασμα ὅτι ἡ κατάλληλη προετοιμασία στελεχῶν γιά τὸ συνεχῶς μεταβαλλόμενο οἰκονομικοκοινωνικό περιβάλλον μπορεῖ νά πραγματοποιηθεῖ μέ τήν υἱοθέτηση προγραμμάτων ἐπαγγελματικῆς ἀνάπτυξης. Ἡ ἄποψη αὐτή ἐπαληθεύεται ἀπό τήν τακτική πού ἀκολουθοῦν οἱ Τράπεζες νά χρησιμοποιοῦν τίς Τραπεζικές Σχολές ὡς τήν σπουδαιότερη πηγή γιά τήν ἀνάπτυξη καί βελτίωση τῶν στελεχῶν τους. Οἱ Τράπεζες ἔχουν ἀποδεχθεῖ ὅτι ἡ ἐκπαίδευση τῶν Τραπεζικῶν στελεχῶν τους εἶναι ἀποφασιστικός παράγοντας γιά τὴ βελτίωση τῆς σημερινῆς ἀλλά καί μελλοντικῆς διοίκησής τους. Ἐτσι, τόσο ὁ ἀριθμὸς πού φοιτοῦν στίς Τραπεζικές σχολές ὅσο καί τὸ ἐπίπεδο τῆς ἐκπαίδευσής τους ἀποτελοῦν ἀντικείμενο προγραμματισμοῦ κάθε Τράπεζας.

Ἡ ἀρχαιότερη Τραπεζική Σχολή στίς ΗΠΑ εἶναι τὸ Stonier Graduate School of Banking στο Rutgers University τῆς πόλης New Brunswick στο New Jersey. Ἦταν ἐπίσης ἡ πρώτη Τραπεζική σχολή πού ὀργάνωσε μεταπτυχιακά προγράμματα (σὲ ἐπίπεδο master's) ὑποχρεώνοντας τοὺς σπουδαστὲς νά διενεργοῦν ἔρευνα καί νά συγγράφουν μελέτη.

Σήμερα, σημαντικὸς ἀριθμὸς Τραπεζικῶν σχολῶν καθιέρωσε παρόμοια προγράμματα. Ἡ ἐπιτυχία τῶν ὁμοίων μέ τὸ Stonier σχολῶν εἶναι ἀποδειγμένη ἀφοῦ ἀπὸ τίς σχολές τῆς Ἑνώσεως Ἀμερικανικῶν Τραπεζῶν καί μόνο ἔχουν ἀποφοιτήσει περισσότερα ἀπὸ 13.000 στελέχη.

Ὁ Donald E. Stevens, ἀνώτερο ἐκπαιδευτικὸ στέλεχος τῆς Ἑνώσεως αὐτῆς περιέγραψε τὰ τυπικά χαρακτηριστικὰ τῶν φοιτούντων στίς ἐπαγγελματικὲς Τραπεζικὲς σχολές ὡς ἑξῆς :

- (α) Εἶναι ἡλικίας μεταξύ 30 καί 40 χρόνων
- (β) ἔχουν συμπληρώσει Πανεπιστημιακὲς σπουδές
- (γ) προέρχονται ἀπὸ Τράπεζες διαφόρων μεγεθῶν

(δ) είναι δραστήριοι και έχουν προοπτικές για προαγωγή στις ανώτερες Τραπεζικές βαθμίδες.

Ο Stevens προβλέπει ότι από επτά Τραπεζικούς υπαλλήλους ο ένας θα παρακολουθήσει Τραπεζικά μαθήματα που προσφέρονται από τις σχολές της Ένωσης Αμερικανικών Τραπεζών κατά τη διάρκεια του 1981. Τα στοιχεία που υπάρχουν δείχνουν ότι μέχρι το τέλος του χρόνου αυτού θα φοιτήσουν περισσότεροι από 4.000 Τραπεζικοί υπάλληλοι στις σχολές της Ένωσης. Τα κυριότερα κριτήρια για την είσοδο στις σχολές αυτές είναι :

(α) Τραπεζική εμπειρία, (β) διοικητικός βαθμός (δηλαδή θέση στην ιεραρχία) και (γ) επίπεδο εκπαίδευσης.

Τραπεζική Έκπαίδευση στην Ελλάδα

Αντίθετα από ό,τι συμβαίνει στις οικονομικά προηγμένες χώρες του Δυτικού κόσμου, η χώρα μας στερείται Φορέα Τραπεζικής Έκπαίδευσης. Η έλλειψη ενός τέτοιου φορέα βασικά οφείλεται στην απουσία διατραπεζικού οργανισμού για την προώθηση των συμφερόντων των Τραπεζών. Λειτουργεί βέβαια και σε μās, από το 1963 μάλιστα, διατραπεζικός οργανισμός γνωστός ως «Ένωση Έλληνικών Τραπεζών» αλλά τόσο η δομή του όσο και οι σκοποί του, όπως αναγράφονται στο καταστατικό του, δεν του επιτρέπουν να συμβάλλει στην Τραπεζική Εκπαίδευση. Γι' αυτό και η Τραπεζική εκπαίδευση στην Ελλάδα είναι αποτέλεσμα προσπαθειών, μεμονωμένα, από κάθε μία Έμπορική Τράπεζα. Έτσι, φυσικό επακόλουθο είναι η ύπαρξη σημαντικών διαφορών ανάμεσα στις Τράπεζες όσον αφορά το είδος και τη στάθμη των εκπαιδευτικών τους προγραμμάτων. Οι διαφορές αυτές διαπιστώθηκαν από μια έρευνά μου που έγινε το 1979 ανάμεσα στις Έλληνικές Τράπεζες που λειτουργούν στη χώρα μας. Τα αποτελέσματα αυτής της έρευνας, συνοπτικά, είναι τα ακόλουθα :

Από τις 10 Τράπεζες (Έλληνικές στην Ελλάδα) που απασχολούν συνολικά 23.183 άτομα, μόνο οι μισές έχουν αναπτύξει οργανωμένο εκπαιδευτικό πρόγραμμα.

Δικό τους εκπαιδευτικό πρόγραμμα διαθέτουν οι Τράπεζες : Εθνική, Έμπορική, Πίστεως, Γενική και Έργασίας. Αντίθετα, οι Τράπεζες Ιονική και Λαϊκή, Αττικής, Πειραιώς, Έπαγγελματικής Πίστεως και Κρήτης δεν διαθέτουν δικό τους εκπαιδευτικό πρόγραμμα. Από τις Τράπεζες της δεύτερης κατηγορίας, όλες, εκτός από την Τράπεζα Κρήτης συμμετέχουν στα προγράμματα των Τραπεζών της πρώτης κατηγορίας. Η συμμετοχή των Τραπεζών αυτών στα εκπαιδευτικά προγράμματα εξηγείται από την προηγούμενη κοινή ιδιοκτησία της ομάδος αυ-

της τών Τραπεζών. Ειδικότερα οί Τράπεζες Ίονική και Λαϊκή, Ἀττικής και Πειραιῶς ἦσαν μέλη τοῦ Ὁμίλου τών Τραπεζών Ἀνδρεάδη και με τήν ιδιότητά τους αὐτή συμμετείχαν στά ἐκπαιδευτικά προγράμματα τῆς Ἐμπορικής Τράπεζας. Καί σήμερα παρ' ὄλες τις μεταγενέστερες ἀλλαγές στήν ιδιοκτησία τών Τραπεζών αὐτῶν συνεχίζουν νά συμμετέχουν στά ἐκπαιδευτικά προγράμματα τῆς Ἐμπορικής Τράπεζας. Παρόμοια, ἡ Τράπεζα Ἐπαγγελματικῆς Πίστεως συμμετέχει στά ἐκαπιδευτικά προγράμματα τῆς ΕΤΕ ἔνεκα τῆς θυγατρικῆς ιδιοκτησίας της πρὸς τήν παραπάνω Τράπεζα.

Τὸ διδακτικὸ προσωπικὸ τών Ἑλληνικῶν Τραπεζῶν ποὺ διαθέτουν δικά τους ἐκπαιδευτικά προγράμματα ἀποτελεῖται κατὰ τὸ πλεῖστο ἀπὸ Τραπεζικὰ στελέχη. Συγκεκριμένα 75 % τοῦ συνόλου τοῦ διδακτικοῦ Προσωπικοῦ τών Τραπεζῶν προέρχεται ἀπὸ δικά τους στελέχη και μόνο 25 % ἀπὸ ἐξωτερικὲς πηγές. Ἡ βασικὴ ἐκπαίδευση ἀποβλέπει στήν ἐνημέρωση τών νεοπροσλαμβανομένων στὶς Τραπεζικὲς δραστηριότητες και τὴ διεύρυνση τών γνώσεων τους στοὺς τομεῖς τών βασικῶν Τραπεζικῶν ἐργασιῶν. Ἡ εἰδικὴ ἐκπαίδευση ἀποσκοπεῖ στήν περιοδικὴ ἐνημέρωση τών μέσων και ἀνώτερων στελεχῶν σὲ ἐξειδικευμένους τομεῖς. Ἡ εἰδικὴ ἐκπαίδευση παρέχεται με τὴ μορφή σεμιναρίων ποὺ προσφέρονται κατὰ κανόνα ἀπὸ τὴν Τράπεζα ἢ ἀπὸ ἄλλους Ἐκπαιδευτικοὺς φορεῖς μέσα ἢ ἔξω ἀπὸ τὴ χώρα.

Ὅπως διαπιστώθηκε ἀπὸ τὴν ἔρευνα ὄλες οἱ Ἑλληνικὲς Τράπεζες ποὺ διαθέτουν ὀργανωμένη Τραπεζικὴ Ἐκπαίδευση προσφέρουν, βασικά, παρόμοια προγράμματα, δηλαδή ἐπαναλαμβάνεται ἡ διδασκαλία τών ἴδιων ἀντικειμένων (Βλέπε πίνακες 2 και 3). Βέβαια εἶναι γεγονός ὅτι τὰ προγράμματα αὐτὰ συνέβαλαν στήν προσωρινὴ ἐπίλυση τών ἐκπαιδευτικῶν ἀναγκῶν ξεχωριστὰ κάθε Τράπεζας, ἀλλὰ ὅμως αὐτὸ εἶχε ὡς συνέπεια τὸ ὑψηλὸ κόστος ἐκπαίδευσης, τὸ ὅποιο θὰ περιοριζόταν σημαντικὰ ἂν ἡ ἐκπαιδευτικὴ δραστηριότητα ἀναλαμβανόταν ἀπὸ κάποιον ἐνιαῖο Ἐκπαιδευτικὸ Φορέα.

Ἡ ἀνάληψη τῆς Τραπεζικῆς Ἐκπαίδευσης ἀπὸ ἐνιαῖο φορέα, ἐκτὸς τοῦ ὅτι θὰ ἦταν οικονομικότερη γιὰ κάθε Τράπεζα, θὰ ἔχει και σημαντικὰ ποιοτικά πλεονεκτήματα. Εἰδικότερα ἡ ἀνάληψη τοῦ ἐκπαιδευτικοῦ προγράμματος ἀπὸ τὸν Φορέα αὐτὸ θὰ ἀποτελεῖ ἐχέγγυο γιὰ τὴν ὁμοιογενῆ και ἐνιαῖα ἐκπαίδευση τών Τραπεζικῶν στελεχῶν, ὑπεράνω ὑποκειμενικῶν κριτηρίων και παραγόντων. Ἀκόμη θὰ συνέβαλλε ἄμεσα στήν προαγωγή πνεύματος ἐποικοδομητικῆς συνεργασίας μεταξὺ τών μελλοντικῶν Τραπεζικῶν ἰθυνόντων και ἔμμεσα στὴ δημιουργία μιᾶς νέας γενιᾶς Τραπεζικῶν στελεχῶν ποὺ θὰ εἶναι ἐκπαιδευμένα σύμφωνα με τὰ διεθνῆ πρότυπα.

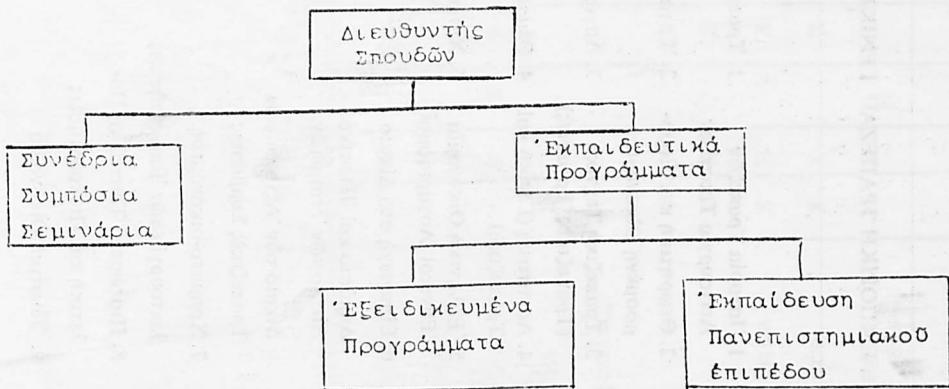
Πρόσθετο πλεονέκτημα ποὺ ἔχει ἡ ἀνάληψη τῆς ἐκπαίδευσης ἀπὸ κοινὸ

Φορέα θα είναι ή δυνατότητα αξιοποίησεως τῶν ἱκανοτέρων στελεχῶν τοῦ Τραπεζικοῦ συστήματος ὡς διδακτικοῦ προσωπικοῦ.

Ἡ προέλευση τοῦ προσωπικοῦ αὐτοῦ ἀπὸ διάφορες Τράπεζες θὰ ἐμπλουτίσει τίς γνώσεις τῶν ἐκπαιδευμένων καὶ θὰ τοὺς ἐκθέσει σὲ διαφορετικὰς μεθόδους διοικήσεως καὶ πολιτικῆς Τραπεζῶν.

Ὁ προτεινόμενος Φορέας, ἐκτὸς ἀπὸ τὴν καθαρὰ ἐκπαιδευτικὴ δραστηριότητα θὰ μπορεῖ νὰ εὐρύνει τὸ πλαίσιο τῶν ἀρμοδιοτήτων του μὲ σύγκληση συνεδρίων γιὰ τὴ συλλογικὴ ἀντιμετώπιση προβλημάτων κοινοῦ ἐνδιαφέροντος, ὀργάνωση διαλέξεων, μετάκληση ξένων ἐμπειρογνομῶνων καὶ συνεργασία μὲ ἀλλοδαποὺς Φορεῖς Τραπεζικῆς Ἐκπαίδευσης. Ὁ Φορέας, ἀκόμη, αὐτὸς μπορεῖ νὰ διαδραματίσει σημαντικὸ ρόλο στὴν υἱοθέτηση Τραπεζικῶν σπουδῶν ἀπὸ τίς οἰκονομικὰς σχολὰς τῶν ἀνωτέρων καὶ ἀνωτάτων ἐκπαιδευτικῶν ἰδρυμάτων τῆς χώρας μας, ὅπως συμβαίνει στίς προηγμένες οἰκονομίες τοῦ Δυτικοῦ κόσμου. Οἱ δραστηριότητες αὐτὲς ἀπεικονίζονται ἐνδεικτικὰ στὸν ἀκόλουθο πίνακα :

ΠΙΝΑΚΑΣ 1
Ὁργάνωση καὶ Δομὴ τῆς Σχολῆς Τραπεζικῶν Σπουδῶν

Ὁ Φορέας ποὺ σκιαγραφήσαμε πρέπει νὰ λειτουργεῖ ὡς αὐτόνομος ἐκπαιδευτικὸς ὀργανισμὸς (ΝΠΔΔ) ἐπιχορηγούμενος ἀπὸ τίς Ἐμπορικὰς Τράπεζες τῆς Χώρας καὶ διοικούμενος ἀπὸ ὀλιγομελὲς Διοικητικὸ Συμβούλιο, στὸ ὁποῖο οἱ Ἐμπορικὰς Τράπεζες θὰ ἐκπροσωποῦνται συλλογικά. Στὴν ἴδρυση καὶ λειτουργία τοῦ Φορέα αὐτοῦ ἐξυπακούεται ὅτι ἡ πείρα ἀπὸ τίς προηγμένες οἰκονομικὰς χώρες τοῦ Δυτικοῦ κόσμου, θὰ ἀποτελέσει πολὺτιμο ὁδηγό.

ΠΙΝΑΚΑΣ 2

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΒΑΣΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ	ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ	ΓΕΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ	ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΙΣΤΕΩΣ	ΤΡΑΠΕΖΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ
<p>I. Προπαίδευση</p> <p>1. Λειτουργία της Έθνικης Τράπεζας</p> <p>2. Στοιχεία Οικονομικής</p> <p>3. Τραπεζικές Έργασίες</p> <p>4. Άρχες Γενικής Λογιστικής</p> <p>5. Στοιχεία Διοικητικής</p> <p>6. Στοιχεία Τραπεζικής</p> <p>Άλλη λογαριαφία.</p> <p>II Γενικός Κύκλος</p> <p>1. Χρήμα και Τράπεζες</p> <p>2. Τραπεζικές Έργασίες</p> <p>3. Έργασίες Έξωτερικού</p> <p>4. Χορηγήσεις</p>	<p>1. Ιστορία Τραπεζών Λειτουργία Τραπεζών</p> <p>2. Θεωρητική και Έφαρμοσμένη Οικονομική</p> <p>3. Τραπεζική Τεχνική (Τραπεζικές Έργασίες)</p> <p>4. Λογιστική (Γενική και Τραπεζική)</p> <p>5. Ελληνική Οικονομία Έθνικοί Λογαριασμοί</p> <p>6. Εισαγωγή στο Δίκαιο Δημόσιο και Ιδιωτικό. Δίκαιο των Ύπτειων.</p> <p>Δίκαιο των Άξιογράφων Τραπεζικές Συμβάσεις</p> <p>7. Χρηματοοικονομική λειτουργία των Επιχειρήσεων</p> <p>8. Πιστώσεις. Τραπεζική Πολιτική και Πιστοδοτήσεις</p> <p>9. Ιδιωτική Οικονομία</p>	<p>1. Τραπεζικές Έργασίες</p> <p>2. Έργασίες Έξωτερικού</p> <p>3. Λογιστική</p> <p>4. Θέματα Προσωπικού</p> <p>5. Χρηματοδοτήσεις</p>	<p>1. Τραπεζικές Έργασίες</p> <p>2. Έργασίες Έξωτερικού</p> <p>3. Πρακτικές εφαρμογές</p>	<p>1. Τραπεζ. Έργασίες</p> <p>2. Έργασίες Έξωτερ.</p>

ΠΙΝΑΚΑΣ 3
ΤΡΑΠΕΖΙΚΑ ΣΕΜΙΝΑΡΙΑ

Τράπεζες	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ	ΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ	ΕΡΛΑΞΙΕΣ ΕΣΤ/ΚΟΥ	ΕΡΛΑΞΙΕΣ ΕΣ/ΚΟΥ	ΕΡΛΑΞΙΕΣ ΕΣΤ/ΚΟΥ	ΕΡΛΑΞΙΕΣ ΕΣ/ΚΟΥ	ΘΕΜΑΤΑ ΠΡΟΔΗΛΙΚΟΥ	ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ	ΘΕΜΑΤΑ ΟΡΓΑΝΩΣΕΩΣ & ΜΗΧΑΝΟΓΡΑΦΗΣΕΩΣ	ΜΑΡΚΕΤΙΝΓΚ	ΑΠΙΣΤΟΧΟΛΟΓΙΑ ΔΙΑΡΘΡ.	ΚΙΝΗΣΗ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ	ΕΛΕΓΧΟ ΚΟΣΤΟΥΣ	ΕΡΜΕΣ ΓΛΩΣΣΕΙΣ	ΓΡΑΦΗΝ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝ.	ΘΕΜΑΤΑ ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΕΩΝ	ΔΙΑΦΗΜ.
Έθνική Τράπεζα	X		X		X		X	X					X		X		X
Έμπορική Τράπεζα								X					X				X
Τράπεζα Πίστωσης				X				X					X				X
Γενική Τράπεζα					X												X
Τράπεζα Έργασίας	X																X
Citibank	X			X				X						X			X
American Express	X			X					X								X
Bank of America	X			X													X
Continental Bank	X																X
B.I.A.O.																	

Συμπεράσματα

Τα παραδείγματα τών Χωρών που αναφέραμε υπογραμμίζουν τη σημασία που αποδίδει ο Τραπεζικός Τομέας στη δημιουργία ικανών Τραπεζικών στελεχών. Αν ο Έλληνικός Τραπεζικός τομέας φιλοδοξεί να συμβάλει ουσιαστικά στην ανάπτυξη της Οικονομίας στα πλαίσια που διαγράφει η ένταξή μας στην ΕΟΚ είναι επιβεβλημένη, χωρίς καθυστέρηση, η συλλογική αντιμετώπιση της Τραπεζικής εκπαίδευσης. Για τὸ σκοπὸ αὐτὸ εἶναι ἀνάγκη ὁ Ἑλληνικὸς Τραπεζικὸς Τομέας νὰ προβεῖ στὴν ἴδρυση ἐκπαιδευτικοῦ Φορέα μὲ ἀντικείμενο τὴν Τραπεζικὴ ἐκπαίδευση. Τὰ ἐκπαιδευτικὰ προγράμματά του πρέπει νὰ καλύπτουν τὶς διαφορετικὲς βαθμίδες ἐκπαίδευσης δηλαδή τὴν βασικὴ, τὴν ἐξειδικευμένη καὶ τὴν ἀνώτερη. Ὁ Φορέας αὐτὸς θὰ λειτουργεῖ ὡς ἀναγνωρισμένη σχολὴ Τραπεζικῶν Σπουδῶν κατὰ τὰ πρότυπα ξένων χωρῶν.

Ἡ ἀνάληψη τῆς Τραπεζικῆς ἐκπαίδευσης ἀπὸ τὸν προτεινόμενο Φορέα μπορεῖ νὰ ἀποτελέσει τὴν ἀπαρχὴ μιᾶς ἐποικοδομητικῆς συνεργασίας μεταξὺ τῶν ἡμεδαπῶν Τραπεζῶν γιὰ τὸ συμφέρον τόσο τῶν ἰδίων τῶν Τραπεζῶν ὅσο καὶ τῆς Ἑλληνικῆς οἰκονομίας. Τὸ μέγεθος δὲ τῆς συμβολῆς τοῦ Φορέα αὐτοῦ καὶ γενικότερα τὰ ὠφέλη ἀπὸ τὴ λειτουργία του θὰ εἶναι ἀνάλογα μὲ τὴ σοβαρότητα πὸς θὰ ἀναληφθεῖ αὐτὴ ἡ προσπάθεια.